

Koncepce rozvoje zapsaného ústavu

České Budějovice – Evropské hlavní město kultury 2028

Ing. Petr Peřinka

Jihočeši mají být na co hrdí!

České Budějovice získaly prestižní titul **Evropské hlavní město kultury pro rok 2028**. V České republice se uděluje **jednou za 13 let**.

Začíná cesta, na jejímž konci bude do Českých Budějovic směřovat pozornost celé Evropy.

Cesta, která přispěje k udržitelnému rozvoji kultury, města, regionu i státu.

Cesta, která vyvrcholí v roce 2028 nezapomenutelným zážitkem pro Jihočechy i mnohé Evropany.

Cesta, která bude inspirací pro všechna česká, moravská a slezská města.

Jihočeský kraj, Statutární město České Budějovice, desítky kulturních organizací, tým EHMK, stovky jednotlivců, expertů a dobrovolníků více než 2 roky pracovali na přihlášce (tzv. bid booku), která stanovuje této cestě jasnou vizi.

K jejímu naplnění byla Statutárním městem České Budějovice zřízena organizace *České Budějovice – Evropské hlavní město kultury 2028, z. ú.*

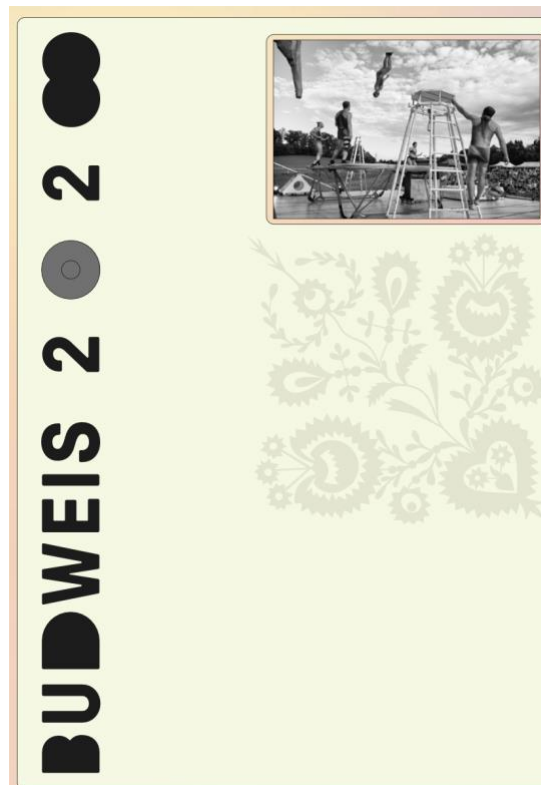
V koncepci rozvoje této organizace navrhuji, jak má být organizace řízena, aby naplnila sdílenou vizi vítězné přihlášky.

Plán máme!

Podstatou vítězné přihlášky Českých Budějovic je koncept (PERMA)KULTURY. V celém znění je [zde](#).

(PERMA)KULTURA spojuje svéráznou jihočeskou přírodu s energií lokálního kulturního dědictví. Na více než 200 stranách podrobně popisuje:

- jak realizovat více než **50** kulturních projektů;
- jak **ekonomicky pomůže** titul celému regionu;
- jaká umělecká **témata** můžeme čekat;
- na co se každý rok **příštích 5 let** těšit;
- jaká **kulturní infrastruktura** v příštích letech vyroste či bude opravena;
- jak se každý může stát **součástí** EHMK;
- kolik co bude v jednotlivých letech **stát peněz** a kdo to bude platit.

Koncepce rozvoje zapsaného ústavu, kterou právě čtete, tudíž **nepopisuje**, jestli bude v Českých Budějovicích více divadelních představení než koncertů nebo jakou roli v EHMK hraje Jihočeské divadlo či Alšova Jihočeská Galerie. To vše už víme.

Co se tedy dočtete?

1. Koncepce nabízí představu **PROFESIONÁLNĚ** řízené instituce, která je stoprocentně orientovaná na naplnění vize z přihlášky a závazků vůči městu, kraji, Ministerstvu kultury i Evropské unii.
2. Nabízí cestu, jak nastavit funkční **SPOLUPRÁCI** mezi klíčovými institucemi.
3. A především nabízí vizi organizace, která má **LIDI NA PRVNÍM MÍSTĚ**. V každém svém kroku myslí na obyvatele jižních Čech a České republiky a na to, aby pro ně kultura byla přístupná i dostupná. Každý by měl mít příležitost stát se součástí kulturního života ve městě.

1 Profesionální organizace

Výzvy:

Přechodová fáze mezi získáním titulu EHMK a začátkem jeho realizace je v Českých Budějovicích spojena s **nejistotou**. Nesrovnatelnost projektu EHMK se standardními městskými projekty vede k rozdílným očekáváním u všech zúčastněných stran, k nevyjasněným procesům a ad hoc rozhodnutím.

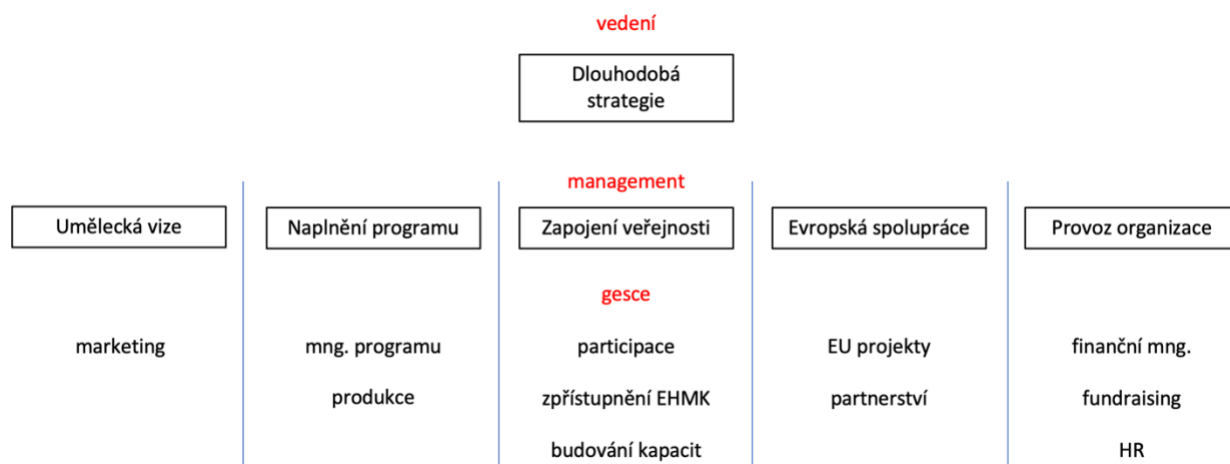
Vize:

Zapsaný ústav bude srozumitelný směrem k městu, kraji a Ministerstvu kultury. Všechny výstupy, rozpočet i organizační struktura budou sjednoceny dle struktury šesti oblastí přihlášky, ve které se reportuje Evropské komisi, tj. dle dlouhodobé strategie, umělecké vize, naplňování programu, zapojení veřejnosti, evropské spolupráce a provozu organizace. (viz Obrázek 1 níže)

Na základě této struktury bude nastavena smluvní spolupráce s městem, statut upravující vnitřní fungování ústavu a jednání správní a dozorčí rady. Každý zastupitel tak bude moci sledovat, co se v jaké části implementace děje, za kolik se to děje a kdo je za výstup odpovědný.

Stávající tým, který společně se zástupci města a kraje prokázal svou kompetenci získáním titulu, dostane důvěru v implementaci a jeho práce bude hodnocena na základě reálných výsledků a výstupů.

Obrázek 1: organigram gescí dle jednotné struktury

Strategické cíle:

Rozhodování na základě dat

- 1.1. Vytvořit jednotný reporting (smlouva s městem, EU monitoring a evaluace)
 - sjednocení smlouvy s městem s rozpočtem, výstupy a gescemi v organizaci umožní jednotný kontinuální reporting
- 1.2. Nastavit plán implementace bid booku (příhlášky)
 - rozpracujeme bid book do ročních plánů implementace, nastavíme milníky a výstupy na jejichž základě budeme schopni včas reagovat na případné problémy
- 1.3. Systematizovat management finančních zdrojů
 - dokončíme finanční mechanismy dle typu příjmů (město, kraj, ministerstvo, EU), aby umožňoval co nejefektivnější realizaci bid booku

Přehledné procesní řízení

- 1.4. Ukotvit organizační strukturu
 - viz Obrázek 1; budeme stavět organizaci postupně a racionálně, dle rostoucího objemu práce do roku 2028

1.5. Nastavit manažerské mechanismy umožňující zpětnou vazbu

- provážíme výstupy dané přihláškou s kvartálním plánováním formou OKR (objectives, key results) umožňující rychlou adaptaci na změny

1.6. Nastavit manažerské nástroje

- využít technologických platforem pro přehledné řízení projektů a komunikaci s kurátory, garanty projektů a dodavateli

Udržitelný rozvoj organizace

1.7. Promítnout hodnoty přihlášky do fungování organizace

- organizace půjde příkladem v tom, jak lze aplikovat ohleduplnost k životnímu prostředí, přístupnost či ekonomickou udržitelnost do každodenního provozu; vytvoříme plán, proškolíme se a půjdeme příkladem

1.8. Být hlasem kultury

- budme sebevědomí; České Budějovice budou mít přístup k předním světovým expertům, kurátorům či umělcům; nabyté znalosti budeme sdílet a komunikovat, budeme tak rozvíjet udržitelnost kulturního a kreativního sektoru v ČR

1.9. Rozvíjet kompetence a péči o tým

- více než dvouletá práce na přihlášce vybudovala ve všech EHMK týmech unikátní dovednosti a kompetence, jež nelze v českém prostředí získat jiným způsobem; nad rámec těchto dovedností posílíme tým v manažerských dovednostech a kompetencích nutných pro úspěšnou implementaci

2 Fungující spolupráce

Výzvy:

*"Město vs. tým EHKM.
Liberálové vs. konzervativci.
Kreativci vs. ekonomové.
My vs. oni."*

Spolupráce mezi týmem připravujícím EHKM, městem a krajem je **kostrbatá** a hledá se společný jazyk.

Vize:

„Táhneme za jeden provaz.“

Jihočechy nezajímá rozdělení na my a oni. Je nutné znovu definovat, že...

MY = tým EHKM + město + kraj

Vítězství v soutěži EHKM je společným úspěchem i společnou odpovědností. Abychom táhli za jeden provaz, je nutné, aby EHKM bylo součástí celkového rozvoje města a kraje, aby se ukotvily standardní nástroje správní a dozorčí rady a zintenzivnila pravidelná spolupráce.

Strategické cíle:

Společná strategie

2.1. Zasadit EHMK do dlouhodobé strategie rozvoje kraje a města

- budme realisté; samotný titul nebo rozvoj kultury nestačí; EHMK zasadíme do dlouhodobé vize kraje a města, aby přispělo k udržení a nárůstu počtu obyvatel připravených reagovat na výzvy 21. století

2.2. Rozvíjet kulturní a kreativní odvětví (KKO)

- KKO jsou malou součástí inovačního prostředí Jihočeského kraje; skrze EHMK posílíme jejich roli; společně s JVTP připravíme jasnou strategii, jak mohou KKO zvýšit přidanou hodnotu v kraji

2.3. Měřit, vyhodnocovat, učit se

- jako podklad pro spolupráci připravíme sadu klíčových indikátorů (od počtu akcí – po dopad na obyvatele)

Institucionální rámec

2.4. Standardizovat fungování Správní a Dozorčí rady

- role i kompetence jednotlivých orgánů organizace jsou dány zakládací listinou; společně s jejími předsedkyněmi/předsedy vytvoříme společný formát podkladů a zjednodušíme pravidelné informování zastupitelstva

2.5. Založení a management řídicího výboru EHMK (steering comitee)

- EHMK je pro České Budějovice jeden z nejvýznamnějších projektů v historii města – mezinárodním významem možná ten vůbec nejvýznamnější; stejně jako Správní a Dozorčí rada hlídá směřování organizace, tak by i celý titul měl mít svou politicko-odbornou garanci

2.6. Nastavit pravidelné informační toky s klíčovými aktéry na kraji a městě

- zjednodušíme komunikaci, aby byla pravidelná, se zápisy a provázána s výstupy

Otevřenost spolupráci

2.7. Rozvíjet infrastrukturu v souladu s principy EHMK

- 17 infrastrukturních projektů z bid booku je úzce navázáno na jednotlivé projekty; delegujeme člena týmu, který toto provázání bude rozvíjet

2.8. Maximalizovat potenciál evropských sítí

- sítě, partnerství, konsorcia – pozice kultury v rozvoji měst nebyla nikdy v historii Evropy silnější a je na nás, jak tuto příležitost využijeme

2.9. Spolupracovat při fundraisingu

- EHMK má potenciál posilovat roli města u partnerů z byznysu; spojíme síly se Statutárním městem České Budějovice v komunikaci s privátní sférou, abychom posílili značku města a prodloužili dobu setrvání turistů ve městě

3 Je to o lidech

Výzvy:

Jak dosáhnout, aby EHMK nebylo pouze jednoročním zážitkem, ale mělo prokazatelný pozitivní dopad na kvalitu života co nejvíce obyvatel?

COVID-19 prokazatelně snížil počet lidí navštěvujících kulturní akce. Kulturní obsah se často přesouvá do obývacích pokojů nebo se digitalizuje. Hranice mezi tvůrcem obsahu a jeho příjemcem se rozostřuje.

Vize:

Kulturní program EHMK bude atraktivní pro všechny skupiny obyvatel.

Fyzická, intelektuální i geografická dostupnost je v DNA (PERMA)KULTURY a musí být i v DNA zapsaného ústavu.

Celkový dopad na obyvatele a přínos EHMK nebude pouze domněnkou a odhady – budeme se lidí ptát, budeme je zapojovat a spolu s nimi vytvářet sebevědomé, svobodné a odolné město.

Strategické cíle:

Přístupný program pro všechny

3.1. Srozumitelně komunikovat přístupnost programu

- vítězná přihláška je odborným textem, který často rozsahem neumožňuje postihnout, na co se lidé mohou těšit; vytvoříme čtivou verzi a veškeré informace o kulturním programu budou prezentovány jednoduše a srozumitelně

3.2. Zapojovat obyvatele a návštěvníky do programu

- kulturní akce, festivaly či představení budeme rozvíjet nejen pro lidi, ale především s nimi dohromady, a to formou jejich zapojení do tvorby obsahu, formou gamifikace nebo prostřednictvím diskusí a seminářů

3.3. Sbírat zpětnou vazbu od lidí

- zpětná vazba od laické i odborné veřejnosti nás nejen zajímá, ale je klíčová pro každoroční zlepšování programu

Plně přístupná organizace

3.4. Otevřít fungování ústavu veřejnosti

- brány organizace budou otevřeny – fyzicky a obrazně; Permakulturní fórum obsažené v přihlášce bude sloužit jako platforma oboustranné komunikace nasbíraných zkušeností na jedné straně a jako sběr podnětů na straně druhé

3.5. Promítnout přístupnost do fungování organizace

- celý tým bude proškolen, aby mohl být program opravdu otevřený a přístupný bez jakýchkoliv mentálních či fyzických bariér co největšímu počtu návštěvníků

3.6. Být digitálně přístupnou organizací

- zajistíme, aby všechny digitální kanály a platformy organizace byly přístupné pro všechny, včetně lidí se zdravotním postižením; webové stránky by měly být plně responzivní a srozumitelné

Kulturní organizace jako brána k lidem

3.7. Rozvíjet kulturní scénu Jihočeského kraje

- EHMK organizace může sloužit jako zprostředkovatel uměleckých hodnot; vytvoříme pravidelnou platformu, aby z benefitů a znalostí, které EHMK získá ze zahraničních partnerství, profitoval celý region

3.8. Skrze EHMK přispět k profesionalizaci jihočeského kulturního a kreativního sektoru (KKS)

- vytvoříme pro jihočeský KKS unikátní sérii seminářů – jsou to oni, kdo budou v kontaktu s publikem, to oni budou nositeli zážitků

3.9. Otevřít České Budějovice světu

- budeme inspirovat i inspirovat se; díky EHMK tak budeme jihočeským KKS průběžně nabízet možnost propojení s inovativními organizacemi z ostatních EHMK měst

Co dál?

Nastavení organizace se nestane ze dne na den. Bude probíhat souběžně s realizací projektů a vyžaduje koncentrovaný čas během prvního kvartálu 2024. Není se čeho bát.

Cesta začíná.